

New York'ta bugün kar yağıyor. 59. Caddede-ki evimin penceresinden, yönetmekte olduğum dans okuluna bakıyorum. Bale kıyafetlerinin içindeki öğrenciler, camlı kapının ardında, *puante** ve *entrechats*** yapmayı kestiler. Asistanım olarak çalışan kızım gevşemeleri için onlara caz müziği eşliğinde birkaç adım gösteriyor.

Birazdan yanlarına gideceğim.

Öğrenciler arasında gözlüklü küçük bir kız var. Derse başlamadan önce, gözlüklerini benim onun yaşlarındayken Madame Dismaïlova'nın sınıfında yaptığım gibi, sandalyeye bıraktı. Gözlüklerle dans edilmez. Madame Dismaïlova'yla çalıştığım dönemde, hiç gözlük takmamaya çalıştığımı hatırlıyorum. İnsanlar ve nesnelere keskinliklerini kaybediyor, her şey netliğini yitiriyordu; sesler bile gittikçe daha boğuk bir hal alıyordu sanki. Gözlüksüz gördüğüm dünyanın girinti ve çıkıntıları yoktu; yanağımı da-

---

* Baledede, ayak parmakları ucunda dans etmek. [Ç.N.]

** Baledede, ayaklarını birbirine vurarak zıplamak; "antrş" şeklinde okunur. [Ç.N.]

yadığım ve sonunda üzerinde uyuyakaldığım büyük bir yastık kadar yumuşaktı.

“Neyin hayalini kuruyorsun Catherine?” diye sordardı babam. “Gözlüklerini takmalısın.”

Sözünü dinlerdim, böylece her şey alışılmış ciddiyetine yeniden kavuşurdu. Gözlüklerimle dünyayı olduğu gibi görürdüm. Hayal kurmak güçleşirdi.

Burada, New York’ta, birkaç yıl boyunca bir bale grubunun üyesiydim. Ardından, annemle birlikte bir dans dersi yürüttüm. Daha sonra o emekli oldu, ben de yoluma yalnız devam ettim. şimdilerde kızım la çalışıyorum. Aslında babamın da emekli olması gerek, ama o bu konuda bir türlü karar veremiyor. Babamın tam olarak ne iř yaptığını hiçbir zaman çöze-medim. O ve annem bugünlerde Amerika’da, küçük bir evde birlikte yaşıyorlar. Aslında bizimle ilgili söylenecek çok bir şey yok. New York’un sıradan insanlarıyız. Biraz tuhaf olan tek şey Amerika’ya taşınmamızdan önce 10. bölgede* geçirdiğim çocukluğum. Bundan neredeyse otuz yıl önceydi, babam ve ben ikimizdik.

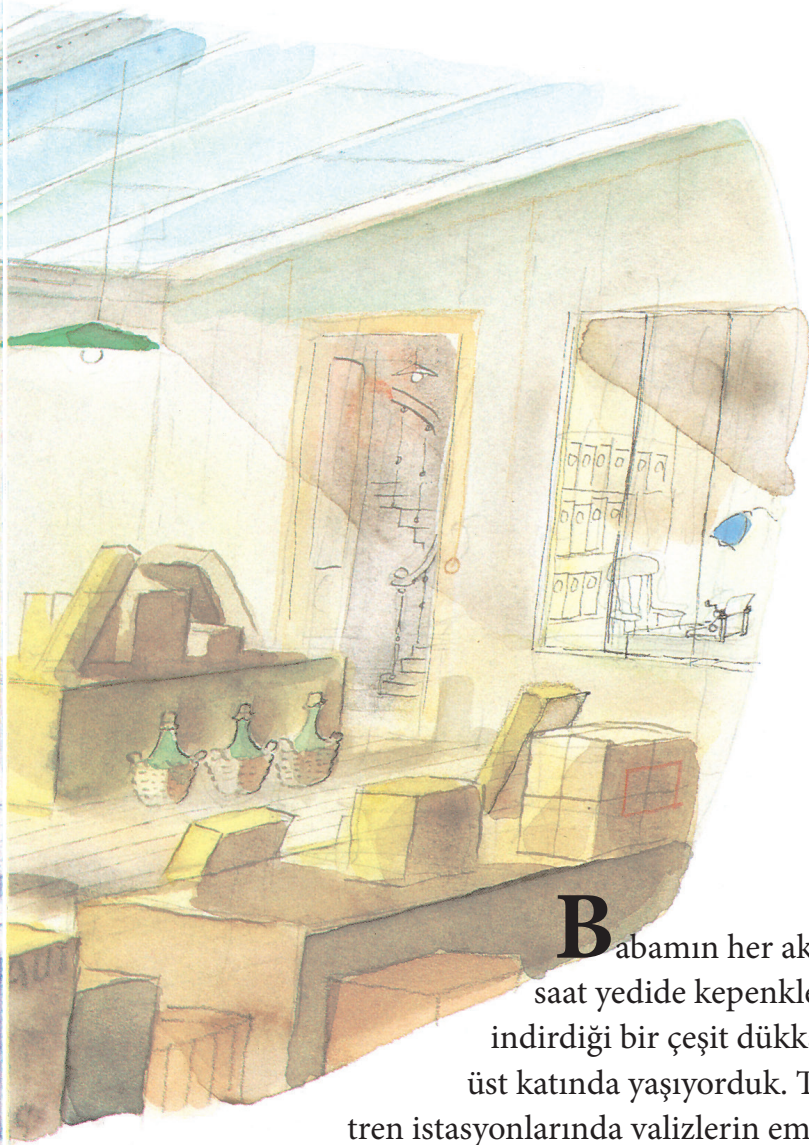
---

* Paris şehri, sayılarla belirtilen yirmi bölgeye ayrılmıştır. [Ç.N.]

Babamın her akşam saat yedide kepenlerini indirdiği bir çeşit dükkânın üst katında yaşıyorduk. Taşra tren istasyonlarında valizlerin emanet

bırakıldığı yerlere benziyordu bu dükkân. Her zaman üst üste yığılmış kutular ve paketler olurdu. Yer seviyesindeki geniş kefesiyile büyük ağırlıkları taşımak için tasarlanmış terazinin ibresi üç yüze kadar çıkabiliyordu.

Bu terazinin bir şey tarttığını hiç görmedim. Babam hariç. Ortağı Bay Casterade'ın olmadığı ender zamanlarda terazi kefesinin ortasına geçer; elleri ceplerinde, başı eğik, hareketsiz ve sessiz bir biçimde öylece dururdu. Hatırlıyorum, ibresi altmış yediyi gösteren terazinin kadranına düşünceli bir biçimde gözlerini diker ve bazen beni yanına çağırırdı:

“Geliyor musun Catherine?”

Terazinin üstüne çıkar, ona katılırdım. İkimiz, babamın elleri omzumda, kıpırdamadan dururduk. Bir fotoğrafçının objektifine poz verir gibi bir havaya bürünürdük. Gözlüklerimizi çıkarırdık. Etrafımızdaki her şey yumuşak ve sisli hale gelir, zaman dururdu. Kendimizi çok iyi hissederdik.

Bir gün, babamın ortağı Bay Casterade bizi terazinin üstünde yakalamıştı.

“Ne yapıyorsunuz orada?” diye sormuş ve büyü bozulmuştu. Hızla gözlüklerimizi geri takmıştık.

“Gördüğünüz gibi tartılıyoruz,” demişti babam.

Bize cevap vermeye tenezzül etmeyen ortağı da sinirli adımlarla en dipteki iki büyük ceviz masanın ofis sandalyeleriyle karşılıklı durduğu cam bölmenin ardında kaybolmuştu.

Bay Casterade, annemin gidişinden sonra babamla çalışmaya başlamıştı. Annem, Amerikalı’dır. Yirmi yaşındayken, Paris’e turneye gelen bir dans topluluğunun üyesiymiş. Babamla tanışmış ve evlenmişler, annem de Paris’teki müzikhollerde dans etmeye devam etmiş: *L’Empire*, *Le Tabarin*, *L’Alhambra*... Bütün bu gösterilerin program broşürlerini sakladım, hâlâ bende duruyor. Annem ülkesini özliyordu, hatırlıyorum. Birkaç yıl sonra, Amerika’ya dönmeye karar vermişti. Babam da ona “işlerini” hallettikten hemen sonra yanına geleceğimize dair söz vermişti. En azından babamın bana yaptığı açıklama bu şekildeydi. Ancak daha sonra annemin gidişinin başka nedenleri olduğunu anladım.

Babamla her hafta zarflarının kenarında kırmızı-mavi çizgileriyle Amerika'dan gelen mektuplar alıyorduk.

Annemin mektupları genelde Őu Őekilde biterdi:

“Catherine, sana sıkıca sıkıca sarılıyorum. Hep seni dŐşünen annen...”

Ve evet, annem çoğu kez yazım hataları yapardı.

Babam bana ortağı Raymond Casterade'dan bahsederken “Kanca” lakabını kullanırdı.

“Catherineciğim, öğleden sonra seni okuldan almaya gelemem. Tüm akşama Kanca'yla çalışarak geçirmem gerekiyor.”

Bay Casterade kahverengi saçlı, siyah gözlü, çok uzun gövdeli bir adamdı. Bu uzun ve dik gövde onun bacak hareketlerini saklardı; yürümek yerine patenle, hatta buz pateniyle kayarak gittiği rahatlıkla söylenebilirdi.

Daha sonraki günlerde, babamın onu sekreter olarak işe aldığını öğrenmiştim. Dilbilgisi iyi olan birini arıyormuş ve Bay Casterade gençliğinde edebiyat fakültesinde okumuş. “Kanca” daha sonra ortağı olmuştu.